

PLAN WYNIKOWY

(zakres podstawowy)

klasa 3.

Wstęp

Plan wynikowy kształcenia matematycznego jest dostosowany do programu nauczania matematyki w liceach i technikach – zakres podstawowy, autorstwa Marcina Kurczaba, Elżbiety Kurczab i Elżbiety Świdy, zamieszczonego na stronie internetowej www.pazdro.com.pl wiosną 2012 roku. Jest on przeznaczony dla nauczycieli oraz uczniów pracujących z podręcznikiem „Matematyka. Podręcznik do liceów i techników. Zakres podstawowy” – numer ewidencyjny w wykazie podręczników: 412/3/2012 oraz zbiorami zadań do matematyki, autorstwa Elżbiety Kurczab, Marcina Kurczaba i Elżbiety Świdy, wydanymi przez Oficynę Edukacyjną * Krzysztof Pazdro.

Plan jest wykazem wiadomości i umiejętności, jakie powinien mieć uczeń ubiegający się o określone oceny na poszczególnych etapach edukacji w liceum lub w technikum.

Wymagania stawiane przed uczniem podzieliliśmy na trzy grupy:

- Wymagania podstawowe (zawierają wymagania konieczne);
- Wymagania dopełniające (zawierają wymagania rozszerzające);
- Wymagania wykraczające.

Wymagania wykraczające zawierają w sobie wymagania dopełniające, te zaś zawierają wymagania podstawowe.

Ocenę dopuszczającą powinien otrzymać uczeń, który opanował wiedzę i zdobył umiejętności stanowiące 40–60% wymagań podstawowych, zaś ocenę dostateczną – uczeń, który opanował wiedzę i zdobył umiejętności stanowiące powyżej 60% wymagań podstawowych.

Ocenę dobrą powinien otrzymać uczeń, który opanował wiedzę i zdobył umiejętności stanowiące do 75% wymagań dopełniających, zaś ocenę bardzo dobrą – uczeń, który opanował wiedzę i zdobył umiejętności stanowiące powyżej 75% wymagań dopełniających.

Ocenę celującą powinien uzyskać uczeń, który opanował wiedzę i zdobył umiejętności zawarte w wymaganiach wykraczających.

1. Potęgi. Logarytmy. Funkcja wykładnicza

Tematyka zajęć:

- Potęga o wykładniku rzeczywistym – powtórzenie
- Funkcja wykładnicza i jej własności
- Proste równania wykładnicze
- Proste nierówności wykładnicze
- Zastosowanie funkcji wykładniczej do rozwiązywania zadań umieszczonych w kontekście praktycznym
- Logarytm – powtórzenie wiadomości
- Proste równania logarytmiczne

Wymagania podstawowe	Wymagania dopełniające	Wymagania wykraczające
Uczeń: – oblicza potęgi o wykładnikach wymiernych; – zna prawa działań na potęgach i potrafi je stosować w obliczeniach; – zna definicję funkcji wykładniczej; – potrafi odróżnić funkcję wykładniczą od innych funkcji; – potrafi szkicować wykresy funkcji wykładniczych dla różnych podstaw; – potrafi opisać własności funkcji wykładniczej na podstawie jej wykresu; – potrafi przekształcać wykresy funkcji wykładniczych (S_{Ox}, S_{Oy}, $S_{(0,0)}$, przesunięcie równoległe o dany wektor); – potrafi rozwiązywać graficznie proste równania oraz nierówności z wykorzystaniem wykresu funkcji wykładniczej;	Uczeń: – potrafi zastosować proste równania i nierówności wykładnicze w rozwiązywaniu zadań dotyczących własności funkcji wykładniczych oraz innych zagadnień (np. ciągów); – potrafi sprawnie przekształcać wyrażenia zawierające logarytmy, stosując poznane twierdzenia o logarytmach.	Uczeń : – rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności.

– rozwiązuje proste równania wykładnicze sprowadzające się do równań liniowych i kwadratowych; – rozwiązuje proste nierówności wykładnicze sprowadzające się do nierówności liniowych i kwadratowych; – posługuje się funkcjami wykładniczymi do opisu zjawisk fizycznych, chemicznych, a także w zagadnieniach osadzonych w kontekście praktycznym; – potrafi obliczyć logarytm liczby dodatniej; – zna i potrafi stosować wzory na: logarytm iloczynu, logarytm ilorazu, logarytm potęgi o wykładniku naturalnym.		

Przykładowe zadania

<u>Zadanie 1.</u> Naszkicuj wykres funkcji: a) $f(x) = 3^x$ b) $f(x) = \left(\frac{1}{2}\right)^x$ i na podstawie wykresu omów własności funkcji f. <u>Zadanie 2.</u> Rozwiąż równanie i nierówność: a) $(0,5)^{x^2} \cdot 2^{2x+2} = \frac{1}{64}$	<u>Zadanie 1.</u> Rozwiąż równanie $\frac{3^{x+1}}{81} = \left(\frac{1}{9}\right)^{\frac{x-1}{x}}$ <u>Zadanie 2.</u> Rozwiąż nierówność: $0,7^{2+4+6+\dots+2x} \geq 0,7^{12}$ i $x \in \mathbf{N}_+$. <u>Zadanie 3.</u> Funkcja $f(x) = 2^{x-4} + 1$ oraz funkcja $g(x) = \left(\frac{2}{3}\right)^{m+x} - \frac{1}{4}$ przyjmują dla pewnego	<u>Zadanie 1.</u> Wiedząc, że $\log_{14} 2 = a$ i $\log_{14} 5 = b$, oblicz $\log_7 50$.

$$b) \left(\frac{2}{3}\right)^{-x^2+4} \leq \frac{4}{9}.$$

Zadanie 3.

Rozwiąż graficznie nierówność: $2^{x-2} \leq 5 - x$.

Zadanie 4.

Naukowcy zauważyli, że z powodu zmian środowiska naturalnego pewien gatunek zwierząt liczący obecnie 1000 sztuk może wyginąć. Oszacowali, że po t latach gatunek ten będzie liczył (w przybliżeniu) $N(t) = 1000 \cdot (0,9)^t$ sztuk. Oblicz, ile osobników tego gatunku będzie po 5 latach.

Zadanie 5.

Oblicz:

a) $\log_2 16$, b) $\log_{\pi} 1$, c) $\log_{\frac{1}{7}} 49$, d) $\log 10^{12}$.

Zadanie 6.

Oblicz:

a) $\log_2 \frac{\sqrt[3]{4}}{8}$, b) $\log_4 2 + \log_4 32$,
b) $\log_{\frac{1}{3}} 324 - 2\log_{\frac{1}{3}} 6$.

Zadanie 7.

Oblicz x , jeśli :

a) $\log_x 81 = 4$; b) $\log_2 x = -\frac{2}{3}$.

argumentu tę samą wartość równą 1,25. Oblicz m .

Zadanie 4.

Dwie liczby rzeczywiste p i q spełniają równania:

$p + q = \log_6 3$ oraz $p - q = \log_6 12$. Oblicz p i q .

Zadanie 5.

Liczby 2 , $2^{x-1} + 4$, $2^{x-2} + 12$ są, w podanej kolejności, trzema początkowymi wyrazami nieskończonego ciągu arytmetycznego. Oblicz sumę dwudziestu początkowych wyrazów tego ciągu.

Zadanie 6.

Oblicz wartość wyrażenia $16^{\log_2 \sqrt[4]{2} + \log_4 3}$.

2. Elementy geometrii analitycznej

Tematyka zajęć:

- Wektor w układzie współrzędnych. Współrzędne środka odcinka
- Równanie kierunkowe prostej. Równanie ogólne prostej
- Równoległość i prostopadłość prostych w układzie współrzędnych
- Odległość punktu od prostej
- Zastosowanie wiadomości o równaniu prostej do rozwiązywania zadań

Wymagania podstawowe	Wymagania dopełniające	Wymagania wykraczające
Uczeń: – potrafi obliczyć współrzędne wektora, gdy dane są współrzędne początku i końca tego wektora; – potrafi wyznaczyć na podstawie współrzędnych wektora i współrzędnych końca (początku) wektora, współrzędne początku (końca) tego wektora; – potrafi obliczyć długość wektora (długość odcinka); – wie, jakie wektory są równe, a jakie przeciwne; – potrafi obliczyć współrzędne wektora będącego sumą (różnicą) dwóch danych wektorów; – potrafi pomnożyć wektor przez liczbę; – potrafi obliczyć współrzędne środka odcinka o danych końcach (wyznaczyć współrzędne jednego z końców odcinka, mając dane	Uczeń: – potrafi wyznaczyć obraz figury geometrycznej (punktu, odcinka, trójkąta, prostej itp.) w symetrii osiowej względem dowolnej prostej oraz w symetrii środkowej względem dowolnego punktu; – potrafi rozwiązywać zadania z geometrii analitycznej, o średnim stopniu trudności, w których wykorzystuje wiedzę o wektorach i prostych; – rozwiązuje zadania, w których występują parametry.	

współrzędne środka odcinka i współrzędne drugiego końca); – potrafi obliczyć współrzędne środka ciężkości trójkąta; – zna pojęcia: równanie kierunkowe prostej oraz równanie ogólne prostej; – potrafi napisać równanie kierunkowe prostej, znając kąt nachylenia tej prostej do osi OX oraz współrzędne punktu należącego do tej prostej; – potrafi na podstawie równania kierunkowego prostej podać miarę kąta nachylenia tej prostej do osi OX; – potrafi napisać równanie kierunkowe prostej przechodzącej przez dwa dane punkty; – potrafi przekształcić równanie prostej danej w postaci kierunkowej do postaci ogólnej (i odwrotnie – o ile takie równanie istnieje); – zna warunek na równoległość i prostopadłość prostych danych równaniami ogólnymi (kierunkowymi); – potrafi napisać równanie prostej równoległej (prostopadłej) do danej prostej przechodzącej przez dany punkt; – oblicza współrzędne punktu przecięcia dwóch prostych; – zna wzór na odległość punktu od prostej; – potrafi obliczyć odległość danego punktu od danej prostej; – znajduje obrazy niektórych figur geometrycznych (punktu, odcinka, trójkąta, prostej itp.)		

w symetrii osiowej względem osi układu współrzędnych i symetrii środkowej względem początku układu współrzędnych; – potrafi rozwiązywać proste zadania z zastosowaniem poznanych wzorów.		

Przykładowe zadania

<u>Zadanie 1.</u> Dane są punkty $A(4, 7)$ oraz $B(-4, -1)$. Oblicz: a) współrzędne wektora $\vec{AB}$; b) długość odcinka AB; c) współrzędne środka odcinka AB. <u>Zadanie 2.</u> Dane są punkty: $A(4, 8)$, $B(3, -1)$, $C(-1, 9)$ oraz $D(2, 15)$. a) Napisz równanie kierunkowe prostej AB oraz równanie ogólne prostej CD; b) Czy proste AB oraz CD są równoległe? Odpowiedź uzasadnij. <u>Zadanie 3.</u> Trójkąt ABC, gdzie $A(-4, 6)$ i $B(8, -2)$, jest równoramienny, w którym $AC = BC$. Napisz równanie ogólne prostej, w której zawiera się wysokość trójkąta ABC, poprowadzona z wierzchołka C. <u>Zadanie 4.</u> Oblicz odległość między prostymi $k: x + y - 8 = 0$ oraz $l: y = -x + 7$. <u>Zadanie 5.</u> Odcinek AB, gdzie $A(-2, -2)$ i $B(6, 3)$	<u>Zadanie 1.</u> Wyznacz wartość parametru p, dla której proste $k: x - py - 2p = 0$ oraz $l: -3x + (2 - p)y - 6 = 0$ są a) równoległe; b) prostopadłe. <u>Zadanie 2.</u> Wyznacz współrzędne punktu P', który jest obrazem punktu $P(3, 5)$, w symetrii osiowej względem prostej $k: x + y - 4 = 0$. <u>Zadanie 3.</u> Dane są punkty $A(-5, 3)$ i $B(1, -3)$. Wyznacz współrzędne punktu C leżącego na osi OY, tak aby pole trójkąta ABC było równe 36. <u>Zadanie 4.</u> W układzie współrzędnych dane są cztery punkty: $A(-5, 2)$, $B(3, -4)$, $C(5, 1)$, $D(1, 4)$. a) Wykaż, że czworokąt $ABCD$ jest trapezem; b) Oblicz pole trapezu $ABCD$.	

przekształcono przez symetrię osiową względem prostej $k: x = 0$ i otrzymano odcinek $A'B'$. Podaj współrzędne punktów A' i B' .		

3. Elementy kombinatoryki i rachunku prawdopodobieństwa

Tematyka zajęć:

- Reguła mnożenia
- Reguła dodawania
- Doświadczenie losowe
- Zdarzenia. Działania na zdarzeniach
- Obliczanie prawdopodobieństwa

Wymagania podstawowe	Wymagania dopełniające	Wymagania wykraczające
Uczeń: – zlicza obiekty w prostych sytuacjach kombinatorycznych, niewymagających użycia wzorów kombinatorycznych; – stosuje regułę mnożenia i regułę dodawania; – zna terminy: doświadczenie losowe, zdarzenie elementarne, przestrzeń zdarzeń elementarnych, zdarzenie, zdarzenie pewne, zdarzenie niemożliwe, zdarzenia wykluczające się; – zna twierdzenie o prawdopodobieństwie klasycznym; – zna własności prawdopodobieństwa i umie je stosować w rozwiązaniach prostych zadań; – umie określić (skończoną) przestrzeń zdarzeń	Uczeń: – rozwiązuje zadania z kombinatoryki i rachunku prawdopodobieństwa o średnim stopniu trudności; – oblicza prawdopodobieństwo zdarzenia doświadczenia wieloetapowego.	Uczeń: – rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności.

elementarnych danego doświadczenia losowego i obliczyć jej moc; – umie określić jakie zdarzenia elementarne sprzyjają danemu zdarzeniu; – zna i umie stosować w prostych sytuacjach klasyczną definicję prawdopodobieństwa.		

Przykładowe zadania

<u>Zadanie 1.</u> Z cyfr należących do zbioru $\{0, 1, 2, 3, 4, 5, 6\}$ tworzymy liczby trzycyfrowe o różnych cyfrach . Ile wśród nich jest : a) liczb parzystych b) liczb nieparzystych c) liczb podzielnych przez 5? <u>Zadanie 2.</u> Z talii składającej się z 52 kart losujemy jedną kartę. Jakie jest prawdopodobieństwo wylosowania karty , która jest kierem lub damą? <u>Zadanie 3.</u> Ze zbioru wszystkich liczb dwucyfrowych losujemy jedną liczbę. Oblicz prawdopodobieństwo zdarzenia, że wylosowana liczba przy dzieleniu przez 3 daje resztę 2. <u>Zadanie 4.</u> Doświadczenie polega na dwukrotnym rzucie	<u>Zadanie 1.</u> W grupie 20 studentów każdy uprawia jeden sport. W poniższej tabeli przedstawiona jest informacja o uprawianych przez studentów rodzajach sportu, z uwzględnieniem płci studentów. <table><tr><td></td><td>Tenis</td><td>Siatkówka</td><td>Pływanie</td></tr><tr><td>Kobiety</td><td>4</td><td>2</td><td>3</td></tr><tr><td>Mężczyźni</td><td>5</td><td>4</td><td>2</td></tr></table> Wybieramy z grupy jednego studenta. Oblicz prawdopodobieństwo zdarzenia: a) wybrany student uprawia pływanie; b) wybrany student jest mężczyzną lub gra w siatkówkę; c) wybrany student nie gra w tenisa. <u>Zadanie 2</u> W loterii jest 15 losów: dwa losy dają wygraną po 10 zł oraz trzy losy dają wygraną po 5 zł, zaś pozostałe losy są przegrywające. Jakiej jest		Tenis	Siatkówka	Pływanie	Kobiety	4	2	3	Mężczyźni	5	4	2	<u>Zadanie 1.</u> Ze zbioru $\{-2, -1, 0, 1, 2, 3\}$ losujemy kolejno bez zwracania trzy liczby a, b, c i tworzymy funkcję określoną wzorem $f(x) = ax^2 + bx + c$. Oblicz prawdopodobieństwo, że otrzymana funkcja: a) ma wykres symetryczny względem osi OY; b) jest malejąca w zbiorze R.
	Tenis	Siatkówka	Pływanie											
Kobiety	4	2	3											
Mężczyźni	5	4	2											

kostką sześcienną do gry. Oblicz prawdopodobieństwo zdarzenia, że w pierwszym i drugim rzucie otrzymamy liczbę oczek będącą liczbą pierwszą.	prawdopodobieństwo, że kupując kolejno dwa losy, wygramy 10 zł? <u>Zadanie 3.</u> W pudełku znajdują się 3 kule białe i 7 kul zielonych. Losujemy jedną kulę z pudełka, a następnie z pozostałych kul losujemy jedną kulę. Oblicz prawdopodobieństwo, że wylosowana za drugim razem kula jest zielona.	

4. Elementy statystyki opisowej

Tematyka zajęć:

- Podstawowe pojęcia statystyki. Sposoby prezentowania danych zebranych w wyniku obserwacji statystycznej
- Średnia z próby
- Mediana z próby i moda z próby
- Wariancja i odchylenie standardowe

Wymagania podstawowe	Wymagania dopełniające	Wymagania wykraczające
Uczeń: – potrafi odczytywać dane statystyczne z tabel, diagramów i wykresów; – potrafi przedstawiać dane empiryczne w postaci tabel, diagramów i wykresów; – potrafi obliczyć średnią arytmetyczną i średnią ważoną z próby; – potrafi obliczyć medianę z próby; – potrafi wskazać modę z próby;	Uczeń: – potrafi rozwiązywać proste zadania teoretyczne dotyczące pojęć statystycznych.	

– potrafi obliczyć wariancję i odchylenie standardowe zestawu danych; – potrafi na podstawie obliczonych wielkości przeprowadzić analizę przedstawionych danych; – potrafi określać zależności między odczytanymi danymi.		

Przykładowe zadania

<u>Zadanie 1.</u> Pięćdziesiąt osób zdawało egzamin z przepisów ruchu drogowego. Liczba popełnionych przez nie błędów przedstawiona jest w poniższej tabeli: <table><tr><td>Liczba błędów</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td></tr><tr><td>Liczba osób</td><td>11</td><td>8</td><td>14</td><td>7</td><td>6</td><td>4</td></tr></table> a) Oblicz średnią liczbę błędów popełnionych przez zdającego. b) Ile procent zdających zdało egzamin, jeśli do tego można było popełnić co najwyżej dwa błędy? c) Przedstaw dane na diagramie kolumnowym i zaznacz na nim średnią obliczoną w punkcie a). <u>Zadanie 2.</u> Producent czekolady deklaruje, że tabliczka ma wagę $150 \text{ g} \pm 2 \text{ g}$. Dla zbadania jakości pewnej partii czekolady organizacja konsumencka zbadała wagę losowo wybranych 10 tabliczek czekolady	Liczba błędów	0	1	2	3	4	5	Liczba osób	11	8	14	7	6	4	<u>Zadanie 1.</u> Suma trzech liczb x, y oraz z wynosi 6, a ich wariancja jest równa 21. Oblicz sumę kwadratów tych liczb. <u>Zadanie 2.</u> Zestaw trzech liczb a, b i c ma średnią arytmetyczną $\overline{x_1}$ i odchylenie standardowe od średniej równe σ_1. Zestaw trzech liczb $a + 3$, $b + 3$ i $c + 3$ ma średnią arytmetyczną $\overline{x_2}$ i odchylenie standardowe σ_2. Wyznacz związek pomiędzy średnimi arytmetycznymi i odchyleniami standardowymi obu zestawów danych.	
Liczba błędów	0	1	2	3	4	5										
Liczba osób	11	8	14	7	6	4										

z tej partii i otrzymała następującą ich wagę (w gramach): 150,4 148,9 150,1 152,8 146,6 154,3 150,8 151,1 150,6 149,5 Oblicz średnią wagę tabliczki czekolady i odchylenie standardowe w badanej próbie. Zastanów się, czy organizacja konsumencka winna zwrócić się do producenta z reklamacją dotyczącą tej partii tabliczek czekolady.		

5. Geometria przestrzenna

Tematyka zajęć:

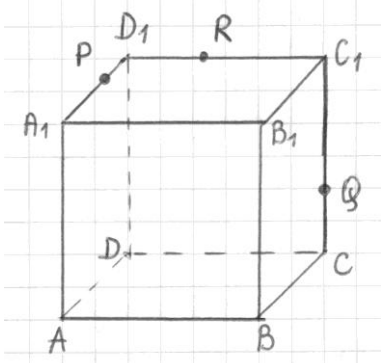
- Płaszczyzny i proste w przestrzeni
- Rzut równoległy na płaszczyznę. Rysowanie figur płaskich w rzucie równoległym na płaszczyznę
- Prostopadłość prostych i płaszczyzn w przestrzeni
- Rzut prostokątny na płaszczyznę
- Twierdzenie o trzech prostych prostopadłych
- Kąt między prostą a płaszczyzną. Kąt dwuścienny
- Graniastopy
- Ostrośły
- Siatka wielościanu. Pole powierzchni wielościanu
- Objętość figury przestrzennej. Objętość wielościanów
- Przekroje wybranych wielościanów
- Bryły obrotowe. Pole powierzchni brył obrotowych
- Objętość brył obrotowych

Wymagania podstawowe	Wymagania dopełniające	Wymagania wykraczające
Uczeń: – potrafi określić położenie dwóch płaszczyzn w przestrzeni; – potrafi określić położenie prostej i płaszczyzny w przestrzeni; – potrafi określić położenie dwóch prostych w przestrzeni; – potrafi rysować figury płaskie w rzucie równoległym na płaszczyznę; – umie scharakteryzować prostopadłość prostej i płaszczyzny; – umie scharakteryzować prostopadłość dwóch płaszczyzn; – zna i umie stosować twierdzenie o trzech prostych prostopadłych; – rozumie pojęcie kąta między prostą i płaszczyzną; – rozumie pojęcie kąta dwuściennego, poprawnie posługuje się terminem „kąt liniowy kąta dwuściennego”; – zna określenie graniastosłupa; umie wskazać: podstawy, ściany boczne, krawędzie podstaw, krawędzie boczne, wysokość graniastosłupa; – zna podział graniastosłupów; – umie narysować siatki graniastosłupów prostych; – zna określenie ostrosłupa; umie wskazać: podstawę, ściany boczne, krawędzie podstaw, krawędzie boczne, wysokość ostrosłupa; – zna podział ostrosłupów;	Uczeń: – określa, jaką figurą jest dany przekrój prostopadłościanu płaszczyzną; – zna i umie stosować twierdzenia charakteryzujące ostrosłup prosty; – potrafi rozwiązywać zadania geometryczne dotyczące brył o średnim stopniu trudności, z wykorzystaniem wcześniej poznanych twierdzeń.	Uczeń: – potrafi skonstruować przekrój wielościanu płaszczyzną i udowodnić poprawność konstrukcji; – potrafi rozwiązywać nietypowe zadania geometryczne dotyczące brył, z wykorzystaniem wcześniej poznanych twierdzeń.

– umie narysować siatki ostrosłupów prostych; – rozpoznaje w graniastosłupach i ostrosłupach kąty między odcinkami (np. krawędziami, krawędziami i przekątnymi, itp.), oblicza miary tych kątów; – rozpoznaje w graniastosłupach i ostrosłupach kąt między odcinkami i płaszczyznami (między krawędziami i ścianami, przekątnymi i ścianami), oblicza miary tych kątów; – rozpoznaje w graniastosłupach i ostrosłupach kąty między ścianami; – zna określenie walca; umie wskazać: podstawy, powierzchnię boczną, tworzącą, oś obrotu walca; – rozumie określenie przekrój osiowy walca; – zna określenie stożka; umie wskazać: podstawę, powierzchnię boczną, tworzącą, wysokość, oś obrotu, wierzchołek stożka; – rozumie określenie przekrój osiowy stożka – zna określenie kuli; – rozpoznaje w walcach i stożkach kąt między odcinkami oraz kąt między odcinkami i płaszczyznami (np. kąt rozwarcia stożka, kąt między tworzącą a podstawą); oblicza miary tych kątów; – umie obliczać objętość i pole powierzchni poznanych graniastosłupów; – umie obliczać objętość i pole powierzchni poznanych ostrosłupów prawidłowych; – umie obliczać objętość i pole powierzchni brył obrotowych (stożka, kuli, walca); – potrafi rozwiązywać proste zadania		

geometryczne dotyczące brył, w tym z wykorzystaniem trygonometrii i poznanych wcześniej twierdzeń.		

Przykładowe zadania

<u>Zadanie 1.</u> W graniastopie prawidłowym czworokątnym suma długości jego krawędzi jest równa 68 cm, a pole powierzchni całkowitej 190 cm^2. Oblicz długość krawędzi graniastopu. <u>Zadanie 2.</u> Podstawą ostrosłupa $ABCS$ jest trójkąt ABC. Krawędź AS jest wysokością tego ostrosłupa. Oblicz objętość ostrosłupa $ABCS$, wiedząc, że $AS = 8$, $BS = CS = 10$ oraz $BC = 4$. <u>Zadanie 3.</u> W ostrosłupie prawidłowym sześciokątnym o wysokości $2\sqrt{3} \text{ cm}$, ściana boczna jest nachylona do płaszczyzny podstawy pod kątem $\alpha = \frac{\pi}{3}$. Oblicz objętość i pole powierzchni bocznej ostrosłupa. <u>Zadanie 4.</u> Znajdź pole powierzchni całkowitej walca, którego pole powierzchni bocznej jest równe P_b i którego przekrojem osiowym jest kwadrat.	<u>Zadanie 1.</u> Podstawą ostrosłupa jest trójkąt prostokątny o przyprostokątnych długości 6 cm i 8 cm. Wszystkie krawędzie boczne mają długość 10 cm. Oblicz objętość tego ostrosłupa. <u>Zadanie 2.</u> Sześcian o krawędzi 4 cm przecięto płaszczyzną przechodzącą przez przekątną podstawy i nachyloną do płaszczyzny podstawy pod kątem: a) 45° b) 60°. Oblicz pole otrzymanego przekroju. <u>Zadanie 3.</u> Krawędź podstawy graniastopu prawidłowego trójkątnego ma 6 cm długości, a wysokość graniastopu jest równa $3\sqrt{2} \text{ cm}$. Wyznacz miarę kąta między przekątną ściany bocznej a płaszczyzną sąsiedniej ściany bocznej.	<u>Zadanie 1.</u> Trójkąt równoramienny o obwodzie długości k i kącie przy wierzchołku α, obraca się wokół podstawy. Oblicz objętość powstałej bryły. <u>Zadanie 2.</u> Dany jest sześcian $ABCA_1B_1C_1D_1$. Punkty P, Q, R, leżą odpowiednio na krawędziach A_1D_1, CC_1, D_1C_1 (zobacz rysunek). Skonstruuj przekrój sześcianu płaszczyzną PQR. Uzasadnij konstrukcję.